

Karma in reinkarnacija

V duhovni znanosti joge (ne uporabljam rad termina filozofija joge, ker mnogi filozofijo povezujejo s skupkom teorij, v jogi pa je vse plod izkušenj) se velikokrat omenjata dva pojma, ki sta pomembna za naše življenje: zakon karme in reinkarnacije.

Klavdij Jöbstl, učitelj Joge v vsakdanjem življenju

Beseda karma se danes kar pogosto pojavlja. Ko se nam kaj pripeti, rečemo: to je moja karma. Karma dobesedno pomeni nekaj delati, dejanje. Karma je vzročno-posledični zakon, vsaka posledica ima svoj vzrok, lahko pa bi ga imenovali tudi zakon setve in žetve. Kar boš posejal, to boš žel. Če poseješ pšenico, bo zrastle pšenica, ne rž ali koruza. Tako tudi mi žanjemo plodove svojih dobrih ali slabih dejanj, pa tudi misli in besed, vse v obliki življenjskih dogodkov oziroma izkušenj, ki so prijetne ali neprijetne. Vendar to ne pomeni usode v smislu determiniranosti, da človek nima svobodne volje in bi bil zgolj "v nemirnih sapah smet usode", kot se je lepo izrazil pesnik Menart, temveč mu je na podlagi njegovih prejšnjih akcij dano doživeti izkušnje in se učiti, kako se odzvati na dogodke; to so neke vrste lekcije, ki se jih moramo naučiti. Usoda v smislu točno usojenih dogodkov se v jogi ne imenuje karma, temveč pralabda; karma pa pomeni, da imamo znotraj teh okvirov usode možnosti, da se na različne načine odzovemo. Četudi je naš odziv morda napaka (čeprav v bistvu ni napak, so samo lekcije), to pomeni, da nismo opravili preizkušnje tako, kot naj bi si sami zadali, tako se skozi to spet učimo. Na napakah se učimo, pravi stari pregovor. Vendar pa za vsak odziv spet nosimo posledice, to je edini problem. Če nimamo večjih problemov v življenju, se zlahka strinjamo s povedanim, če pa doživimo krivico ali nas doleti trpljenje ali razne nesreče, pa veliko težje sprejmemo (in prebavimo) besede velikih modrecev. Vendar, kot smo povedali, je vse

pravično, tako, kot pač mora biti glede na zakon karme.

V Joga sutrah, znamenitem jogijskem spisu iz 4. stol. pr.n.š., je veliki modrec Patanjdzali zelo podrobno in zgoščeno opisal, kako ta zakon deluje in kako se z njim spopasti. Zapisal je, da se karma posameznika kaže kot vrsta življenja (okolje, v katerem se rodi), dolžina življenja ter izkušnje zadovoljstva oziroma bolečine. Zelo je pomembno, v kakšnem okolju se rodimo. Najprej v kakšni družini: ali nas družina omejuje ali spodbuja pri doseganju modrosti življenja (jogiji pravijo, da se je izredno težko roditi v družini jogijev ali modrih ljudi, ki bi nas usmerjali v pravilni smeri, in da je to posebej dobra karma). Nato se razlikuje, ali smo rojeni v Sloveniji, Ameriki ali Iraku, v mestu ali na vasi itn. Dolgo življenje nam prinese verjetno več izkušenj kot krajše, ni pa nujno. Izkušnje zadovoljstva in bolečine so prav gotovo najmočnejši faktor pri karmi: nekateri so lahko rojeni v navidezno boljših razmerah za življenje, pa lahko trpijo od rojstva do smrti, nekdo pa živi v bolj skromnih razmerah in je povsem zadovoljen s svojim življenjem. Primeri mnogih znanih ljudi, ki so bili mladi,

lepi, slavni in bogati, pa so si uničili življenje z mamili in storili samomor, prav gotovo potrjujejo to trditev. Težko je reči, kaj je za koga dobro ali slabo. Včasih uvidimo, da se je nekaj, kar smo na prvo žogo doživeli kot nesre-

čo, izkazalo kot dobro, vendar šele po neki časovni distanci. Veliko je odvisno tudi od načina, kako sprejemamo določene dogodke: nekatere nek dogodek popolnoma iztiri, druge pa enak dogodek niti ne vznemiri. Včasih tudi ni razvidno, komu je namenjena preizkušnja, ki se je zgodila. Če nekomu umre otrok, je to težka preizkušnja za starše, ne za umrlega otroka.

Skrajni, popolnoma absurden primer pa je resnični pripetljaj v življenju revnega Indijca, ki je imel srečo, da je zadel glavni dobiček na loteriji in je zaradi šoka izgubil mentalno ravnovesje ter se ubil. Je bil ta loterijski zadetek dobra ali slaba karma?

(Se nadaljuje)

FOTO: ARNY VEČERA